

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภาและสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร. 0-2242-5900 ต่อ 5731

เรื่อง แผ่นดินไหวครั้งใหญ่กับผลกระทบเชิงเศรษฐกิจของไทย

ผู้เรียบเรียง นางรติมา คชนันท์ วิทยากรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ

ออกอากาศ สิงหาคม 2568

เมื่อปลายเดือนมีนาคม 2568 ประเทศไทยได้เผชิญกับเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่รุนแรงซึ่งมีศูนย์กลางอยู่บริเวณเมืองมัตเซเลย์ ประเทศเมียนมา ด้วยความรุนแรงถึง 8.2 แมกนิจูด แม้จะเกิดขึ้นนอกประเทศ แต่แรงสั่นสะเทือนสามารถรับรู้ได้ในหลายจังหวัดของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีอาคารสูงจำนวนมากตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีชั้นดินอ่อน อันเป็นปัจจัยที่ทำให้รู้สึกถึงแรงสั่นสะเทือนมากยิ่งขึ้น เหตุการณ์ในครั้งนี้ได้สร้างความตระหนักถึงความเปราะบางของโครงสร้างพื้นฐานในเมืองใหญ่ และก่อให้เกิดคำถามตามมาว่า ประเทศไทยมีความพร้อมเพียงใดในการรับมือกับภัยธรรมชาติที่ไม่อาจคาดการณ์ล่วงหน้า ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ยังแผ่ขยายไปยังภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังจะเห็นได้จากผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมในหลากหลายมิติ อาทิ ความเสียหายต่อทรัพย์สินและโครงสร้างพื้นฐานที่นำไปสู่ต้นทุนแฝงมหาศาล ทั้งค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมหรือโอกาสทางธุรกิจที่ต้องสูญเสียไป โดยเฉพาะอาคารที่ก่อสร้างก่อนการบังคับใช้มาตรฐานต้านแผ่นดินไหวซึ่งยังมีจำนวนมาก อาจต้องลงทุนเพิ่มเติมเพื่อเสริมความแข็งแรงในอนาคต นอกจากนี้ ยังมีการหยุดชะงักของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในทันที โดยเฉพาะในเขตศูนย์กลางธุรกิจของกรุงเทพฯ ที่การอพยพพนักงานอย่างเร่งด่วน การหยุดให้บริการของรถไฟฟ้า และภาวะตื่นตระหนกในหมู่ประชาชน ล้วนส่งผลให้กระบวนการทำงานและธุรกรรมต่าง ๆ เกิดความล่าช้า สะท้อนถึงความเปราะบางของระบบเศรษฐกิจในเมืองใหญ่ที่พึ่งพาโครงสร้างพื้นฐานอย่างเข้มข้น

ผลกระทบยังแผ่ขยายไปถึงภาคส่วนอื่น ๆ เช่น ผลกระทบต่อแรงงานและประชาชน โดยเฉพาะในกลุ่มภาคบริการและการท่องเที่ยวที่อาจมีความไม่มั่นใจในความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยวและที่พัก ส่งผลให้นักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะจากประเทศที่มีมาตรฐานความปลอดภัยสูง เกิดความลังเลในการเดินทางมายังประเทศไทย นำไปสู่รายได้จากการท่องเที่ยวที่ลดลง และกระทบต่อการจ้างงานในเมืองท่องเที่ยวหลัก ขณะเดียวกัน ภาคการเงินและการประกันภัยก็ได้รับผลกระทบ โดยบริษัทประกันต้องแบกรับค่าสินไหมจำนวนมาก ซึ่งอาจทำให้มีการปรับเพิ่มเบี้ยประกันในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง ต้นทุนในการดำเนินธุรกิจและอยู่อาศัยจึงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของบริษัทประกันภัยขนาดกลางหรือเล็ก และสร้างความผันผวนในตลาดทุนโดยรวม ไม่เว้นแม้แต่ภาคอสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ความต้องการซื้อคอนโดมิเนียมโดยเฉพาะในเขตเมืองลดลงอย่างชัดเจน ขณะที่ผู้พัฒนาโครงการต่างชะลอ

การเปิดตัวโครงการใหม่ เพื่อทบทวนมาตรฐานด้านความปลอดภัย การขออนุญาตก่อสร้างอาคารสูงอาจต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบที่เข้มงวดมากขึ้น ต้นทุนในการพัฒนาโครงการจึงสูงขึ้นตามมา และอาจส่งผลต่อราคาขาย รวมถึงความสามารถในการเข้าถึงของผู้บริโภคทั่วไป ทั้งหมดนี้เป็นตัวอย่างของปรากฏการณ์ที่นักเศรษฐศาสตร์เรียกว่า “Ripple Effect” หรือ “ผลกระทบลูกโซ่” ที่แม้จุดเริ่มต้นจะเกิดขึ้นในพื้นที่จำกัด แต่สามารถแผ่ขยายผลกระทบไปในวงกว้างได้อย่างน่าตกใจ เปรียบเสมือนคลื่นน้ำที่กระจายออกเป็นวงกว้างเมื่อหยดน้ำตกลงกลางผิวน้ำ

ทั้งนี้ เพื่อลดผลกระทบและสร้างความมั่นคงในระยะยาว รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินนโยบายทั้งในระยะสั้นและระยะยาวควบคู่กัน โดยในระยะสั้น รัฐบาลได้ออกมาตรการช่วยเหลือ อาทิ การขยายวงเงินทดรองราชการ การให้ความช่วยเหลือผ่านสถาบันการเงิน และการประกันภัย รวมถึงมาตรการช่วยเหลือจากธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งได้ประสานงานกับสถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อย เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์แผ่นดินไหว โดยครอบคลุมทั้งการพิจารณาปรับลดอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อสำหรับสินเชื่อบัตรเครดิต การปรับเงื่อนไขวงเงินชั่วคราวฉุกเฉินสำหรับสินเชื่อส่วนบุคคล และสินเชื่อดิจิทัล รวมถึงการปรับปรุงเงื่อนไข ลดหรือยกเว้นดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม หรือปรับโครงสร้างหนี้สำหรับสินเชื่อประเภทต่าง ๆ เพื่อช่วยเสริมสภาพคล่องและด้านเงินทุนแก่ลูกหนี้ที่เดือดร้อน ขณะเดียวกันในระยะยาว ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการทบทวนแผนพัฒนาเศรษฐกิจระดับชาติ โดยบูรณาการมิติของ “การปรับตัวต่อภัยพิบัติ” ในทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นโลจิสติกส์ พลังงาน ระบบธนาคาร หรือภาคอสังหาริมทรัพย์ และส่งเสริมให้ภาคธุรกิจและหน่วยงานรัฐจัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ และระบบการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติในองค์กร ให้เป็นมาตรฐานกลาง ที่สำคัญคือ การลงทุนในระบบฐานข้อมูล ความเสี่ยงภัยพิบัติระดับพื้นที่ และการพัฒนาระบบเตือนภัยล่วงหน้าที่ทันสมัยและแม่นยำ เพื่อให้ภาครัฐ เอกชน และประชาชนสามารถวางแผนและตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝัน

เหตุการณ์แผ่นดินไหวครั้งนี้นี้จึงเป็นโอกาสสำคัญที่ประเทศไทยจะมุ่งสู่ “เศรษฐกิจปลอดภัย” ที่มีรากฐานแข็งแรง พร้อมรับมือ และสามารถฟื้นตัวจากภัยพิบัติได้อย่างยั่งยืน โดยแนวทางดังกล่าวไม่เพียงช่วยลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต แต่ยังเป็นการวางรากฐานให้ระบบเศรษฐกิจไทยมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การสร้างความตระหนักรู้ในระดับชุมชน การส่งเสริมบทบาทขององค์กรท้องถิ่นในการบริหารความเสี่ยง รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการรับมือภัยพิบัติและการบริหารจัดการในภาวะวิกฤต ล้วนเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้การวางแผนระดับชาติเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพราะภัยธรรมชาติไม่ได้เลือกเวลาหรือสถานที่ในการเกิดขึ้น แต่เราสามารถเตรียมความพร้อมเพื่อบรรเทาผลกระทบและฟื้นฟูประเทศได้อย่างทันท่วงที หากทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งหมดนี้จะนำไปสู่การยกระดับประเทศไทยสู่ระบบเศรษฐกิจที่ปลอดภัย เข้มแข็ง และยั่งยืนได้อย่างแท้จริง

